

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN

Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır Barosu, Özgürlük İçin Hukukçular Derneği Diyarbakır Şubesi, Diyarbakır Tutuklu Aileleri ile Yardımlaşma Derneği ve İnsan Hakları Derneği Diyarbakır Şubesi'nin gerek aileler gerekse de mahpuslar tarafından yapılan başvurular üzerine son dönemlerde yaşanan hak ihlallerinin tespiti için 2023 yılı haziran ayı içerisinde, Diyarbakır'da bulunan cezaevlerine rutin ziyaretler gerçekleştirmiş ve bu görüşmeler sonunda edindiği tespit ve izlenimler hakkında rapor hazırlamışlardır.

Diyarbakır Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nu ziyaret eden avukatların, kadın mahpuslardan aldığı beyanlar ve yaşanan hak ihlallerine ilişkin tespitlerde;

- Mahpuslara çıplak arama dayatıldığı, itiraz edenlere şiddet uygulandığı ve disiplin cezaları verildiğini,
- Mahpuslar arasında yardımlaşma kapsamında, bir mahpusun başka bir mahpusa eşyasını hibe etmesinin engellendiğini,
- İstihbarattan gelen kişilerle görüşmeyi kabul etmediklerini idareye bildiren mahpuslara 'avukatınız geldi' şeklinde yanıltıcı bilgi verilerek zorla görüşme dayatıldığını,
- Mahpusların taleplerine ilişkin dilekçeyle yaptıkları başvuruların karşılanmadığını,
- Koşullarda yapılan aramalarda mahpuslara insanlık onuruna bağdaşmayacak muameleler yapıldığını,
- Yapılan aramalarda kantinden satın alınan eşyaların bile keyfi şekilde toplatıldığını,
- İki yıldır sosyal faaliyetlerin engellendiği, kursların açılmadığını,
- Koşullara yerleştirilen kameraların tuvalet ve banyoları görecekle şekilde yerleştirildiğini,
- Cezaevinde yeterli doktor ve sağlık personelinin bulundurulmadığı, hastane sevklerinin geç yapıldığı, hastaneye götürülen mahpuslara ters kelepçe uygulandığını,
- Yemeklerin besin kalitesinin düşük olduğu, hijyenik olmadığı özellikle hasta mahpusların ve vejetaryen mahpusların yetersiz ve sağlıksız beslendiklerini,
- Kitaplara kota getirildiği, iç postalarda mahkeme kararlarına rağmen ücret alınmaya devam edildiği, Yeni Yaşam vb. muhalif yayınlara erişimin engellendiğini,
- İdare ve Gözlem Kurullarının soyut ve sübjektif yorumlarda bulduklarını,

- Şalvarın cezaevinde yasaklı kıyafet olarak belirlendiğini,
- Kantin fiyatlarının fahiş olduğu ve birçok malzemenin kantinde bulunmadığını özellikle ped fiyatlarının çok fahiş olduğunu,
- Ziyaretçi olarak gelecek kişiler hakkında yapılan tahkikatların 6 ay ile 1 yıl arasında sonuçlandırıldığını,
- Görüşçülerin kıyafetlerine renk kısıtlaması getirildiğini, yeşil rengin yasaklandığını,
- Ağır hasta mahpusların Adli Tıp Kurumu'na hazırlanan raporlar nedeniyle tahliye edilmediğini,
- Şefika KANDAR isimli 63 yaşındaki mahpusun ayaklarında platin olduğu, alzheimer hastalığının olduğu, merdivenleri dahi tek başına çıkamadığı belirtilmiştir. Sağlık durumları kötüleşmesine rağmen infazlarının ertelenmediğini ve cezaevinde sağlığa erişim hakkı başta olmak üzere uygun koşullar yaratılmadığını ifade etmişlerdir.

Bu bağlamda;

- 1- İlgili cezaevinde mahpuslara yönelik çıplak arama uygulamasının dayatıldığı ve itiraz edenlere şiddet uygulanarak disiplin cezaları verildiği doğru mudur?
- 2- İlgili cezaevinde son 1 yıl içerisinde kaç mahpusa çıplak aramaya itiraz ettiği için şiddet uygulanmış ve disiplin cezası verilmiştir?
- 3- Mahpuslar arasında eşya alışverişi neden engellenmektedir? Bu uygulamanın hukuki dayanağı nedir?
- 4- Mahpusların görüşmeyi kabul etmemelerine rağmen istihbaratçılarla zorla görüştürülmelerinin gerekçesi nedir?
- 5- Mahpusların dilekçeyle başvurularına neden cevap dahi verilmemektedir? Son 1 yıl içerisinde ilgili cezaevinde mahpusların kaç dilekçe başvurusu olmuş ve bu başvurulardan kaçına olumlu cevap verilmiştir?
- 6- Koşullarda yapılan aramalarda mahpuslara yönelik insanlık düşü muameleleri yapan cezaevi personeli ve idari kadrosu hakkında şu ana kadar bakanlığınızın açtığı bir soruşturma var mıdır?
- 7- İlgili cezaevinde iki yıldır mahpusların sosyal faaliyetleri neden engellenmektedir?
- 8- İlgili cezaevinde kaç doktor ve sağlık personeli bulunmaktadır? Cezaevinde mahpus başına düşen sağlık görevlisi sayısı kaçtır?
- 9- İlgili cezaevinde mahpusların sağlık hakkını engelleyen, sevklerin geç yapılmasına neden olan cezaevi idaresi hakkında bir soruşturma başlatacak mısınız?
- 10- Cezaevinde yemeklerin besin kalitesi neden düşük? İlgili cezaevinde günlük kaç kalori yemek çıkmaktadır? Özellikle hasta mahpuslar ve vejetaryenler için ayrı bir yemek menüsü neden çıkarılmamaktadır?
- 11- Cezaevinde kitap kotası getirilmesinin hukuki gerekçesi nedir? Yeni yaşam ve muhalif yayınlara erişim neden engellenmektedir?
- 12- İlgili cezaevinde idare ve gözlem kurullarının soyut ve sübjektif yorumları nedeniyle koşullu salıverme hakkı engellenen mahpus sayısı kaçtır? Son 1 yıl içerisinde kaç mahpusun infazı yakılmıştır?
- 13- İlgili cezaevinde şalvar giymek yasak mıdır? Yasaksa bu yasağın gerekçesi nedir?

- 14- Cezaevlerinde kantin fiyatlarının dışarıya göre fahiş bir biçimde pahalı olmasının nedeni nedir? Kadın mahpusların ped ihtiyaçlarının ücretsiz olarak karşılanması için bir çalışmanız var mıdır?
- 15- İlgili cezaevinde görüşçülerin kıyafetlerine renk kısıtlaması getirildiği ve yeşil rengin yasaklandığı doğru mudur? Başka hangi renkler yasaklanmıştır?
- 16- Adli Tıp Kurumu'na hazırlanan raporlar nedeniyle kaç hasta mahpusun tahliyesi engellenmektedir?
- 17- Şefika Kandar isimli 63 yaşındaki mahpusun sağlık hakkı neden engellenmektedir?